

MOSS/OSLO (VG) Kunsthåndverkets forbindelseslinjer til design er en tilbakevendende utfordring i kunstmiljøet. To utstillinger viser at sirkelen nesten er sluttet.

Design, brukskunst, kunsthåndverk, kunst. De fire begrepene har vært opphav til mye kiv og strid opp gjennom årene. Til tider har det vært vannrette skott, men på Galleri F15s 36. kunsthåndverksmønstring, «Tendenser 2009», er design og billedkunst tatt inn i «det gode selskap» med noen av det norske kunsthåndverkets dyktigste utøvere. Dogmene synes å være forlatt.

Hvorfor det kan skje finner vi grunnlaget for på Kunstindustrimuseet, der de resirkulerer Fredrikstad museums 50-års jubileumsutstilling om brukskunstorganisasjonen Plus. Den 20 år lange virksomheten i Gamlebyen i Fredrikstad er blitt stående som ett av høydepunktene i norsk designhistorie.

Snudde

Tanken var å bringe unge kunstnere og brukskunstnere sammen for å skape gode produkter for norsk industri. At industrien ikke var moden for et slikt initiativ er så sin sak.

At flere av medlemmene etter hvert snudde ryggen til industrien for å hengi seg til kunstnerkarrieren, er en annen side av saken. Med radikaliseringen utover på 1970-tallet led Plus en sakte død og opphørte i 1978.

Plus oppsto som en del av Scandinavian Design-begrepet, men etter hvert kom poptendensen inn som formuttrykk.

De ti første årene regnes som

de beste, og Plus lot kunstneriske talenter som Gro Jessen (tekstil), Benny Motzfeldt (glass) og Tone Vigeland (smykker) blomstre. Sett i ettertid er nok den kunstneriske produksjonen viktigere enn de designmessige resultatene. Plus' sakte død tematiserer de tette skottene som utviklet seg mellom kunst, kunsthåndverk og design.

Utstillingen presenterer de ulike produktgruppene på en oversiktlig måte.

Like vel greier ikke utstillingen å fortelle historien om Plus' betydning fullt ut, og selv om den byr på mange flotte gjenstander kunne presentasjonen og fortelling godt trukket opp et videre perspektiv.

Vell av uttrykk

Slik sett opererer «Tendenser» i et friere rom. Utstillingen viser at kunsthåndverk rommer et vell av kunstneriske uttryksmuligheter. Samtidig bygger den ned grenser vet at kuratorene har trukket inn Thomas Pihls stofflige, monokrome malerier og klesdesignerne Christina Lovery og Batlak og Selvigs sanselige kreasjoner. Design tar opp i seg kunstneriske uttrykk, og utvalget vitner om en udogmatisk oppfatning av hvor kunstfeltet beveger seg. De senere års utvikling mot kunstnerisk vekslings mellom ulike teknikker (en kunstner er ikke lenger bare maler eller bare keramikker) representerer en befriende holdning.

«Tendenser 2009»

Galleri F15, Moss, 31/1 – 29/3

Marit Victoria Wulff Andreassen

«Night drawings»

Galleri F15, Moss, 31/1 – 29/3

«Et PLUS i norsk designhistorie»

Nasjonalmuseet/Kunsthåndverksmuseet, Oslo, 30/1 – 12/4

«Crossover» er en berikelse, og når ulike uttrykk settes sammen på en så god måte som her glemmer man at «Tendenser» tradisjonelt er en mønstring av kunsthåndverk. Mye av det som presenteres har en så høyt utviklet, kroppslig sanselighet at teknikk og sjanger blir uvesentlig.

Selv en så formalistisk kunstner som keramikeren Søren Ubisch bruker sanseligheten og presenterer et verk som spiller på lyset med en rikdom i uttrykket som få billedkunstnere kan komme i nærheten av.

Et flertall av verkene presenterer en tvetydighet der grensene mellom kunst, kunsthåndverk og design oppleves som uvesentlige. Her ligger den største forskjellen til 60-tallets Plus-arbeider.

Det skillet som da oppsto mellom kunsthåndverk og design eksisterer fortsatt, men nå bringes de ulike disiplinene sammen på nye måter.

Sjangergrensene bygges ned til fordel for overskridelser. Det oppleves som en berikelse.

Lars Elton

LARS ELTON

Design, kunsthåndverk og billedkunst fra noen av Norges fremste utøvere

NIGHT

DRAWINGS:

Marit Victoria Wulff Andreassens veggtegning i Galleri F15s prosjektrom er ikke en del av «Tendenser». Hun er mest kjent for sine tegnede komposisjoner med peniser og vaginaer, men her skaper hun en atmosfære av noe uforutsigbart midt oppi all skjønnheten.

Foto: TORE WICK

DYNAMISK: Synnøve Ringdal viser tre plagg fra kolleksjonen «Soft Hardness- Hard Softness».

Foto: VESLEMØY VRÅSKAR

- Crossover er en berikelse